

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 138/2018-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. marca 2018 prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 12 ods. 1, 2 a 4, čl. 2 ods. 2, čl. 1 ods. 2, čl. 16, čl. 19 ods. 2, čl. 39 ods. 1, čl. 40, čl. 46 ods. 1 až 4, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 2 ods. 1, čl. 3, čl. 5 ods. 1, čl. 13, čl. 14 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 1 ods. 1 a 2 Protokolu č. 12 k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 1, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 3, čl. 5, čl. 7, čl. 8, čl. 10, čl. 12, čl. 22, čl. 25 ods. 1, čl. 28, čl. 29 ods. 2 a 3 a čl. 30 Všeobecnej deklarácie ľudských práv, čl. 1, čl. 3, čl. 4, čl. 5, čl. 6 a ďalších Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím uzneseniami Krajského súdu v Žiline sp. zn. 30 S 64/2017 z 10. októbra 2017, sp. zn. 30S 64/2017 z 5. decembra 2017 a sp. zn. 30 S 64/2017 z 18. januára 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. februára 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie

svojich základných práv podľa čl. 12 ods. 1, 2 a 4, čl. 2 ods. 2, čl. 1 ods. 2, čl. 16, čl. 19 ods. 2, čl. 39 ods. 1, čl. 40, čl. 46 ods. 1 až 4, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 2 ods. 1, čl. 3, čl. 5 ods. 1, čl. 13, čl. 14 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), čl. 1 ods. 1 a 2 Protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 1, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 3, čl. 5, čl. 7, čl. 8, čl. 10, čl. 12, čl. 22, čl. 25 ods. 1, čl. 28, čl. 29 ods. 2 a 3 a čl. 30 Všeobecnej deklarácie ľudských práv, čl. 1, čl. 3, čl. 4, čl. 5, čl. 6 a ďalších Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (ďalej len „dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím“) uzneseniami Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 30 S 64/2017 z 10. októbra 2017, sp. zn. 30 S 64/2017 z 5. decembra 2017 a sp. zn. 30 S 64/2017 z 18. januára 2018.

2. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že na ochranu svojich práv zaručených ústavou a medzinárodnými dohovormi už v minulosti (konkrétne 23. júna 2016) podával sťažnosť ústavnému súdu, ktorá však bola uznesením sp. zn. III. ÚS 733/2016 podľa neho nespravodlivo odmietnutá pre nespĺnenie jeho povinného zastúpenia advokátom v konaní pred ústavným súdom. Ďalej uviedol, že sa tak stalo napriek tomu, že odmietavé rozhodnutie Centra právnej pomoci Žilina bolo v uvedenom prípade podľa jeho názoru vydané v rozpore s čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, 2 a 4, čl. 13 ods. 3, čl. 46, čl. 47 ods. 2 a inými ustanoveniami ústavy, tiež v rozpore s čl. 13 a 14 dohovoru, ako aj § 6b ods. 2 zákona č. 327/2005 o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 327/2005 Z. z.“), ako aj § 40 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov, pretože v iných konaniach za tých istých podmienok bol oslobodený od súdnych poplatkov a bola mu tiež poskytnutá bezplatná právna pomoc. K už uvedenému rozhodnutiu, ktoré je podľa názoru sťažovateľa vydané v rozpore s uvádzanými právnymi predpismi, sťažovateľ doplnil príklady rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) a ústavného súdu.

3. V ďalšej časti sťažovateľ uvádza, že vzhľadom na už uvedený postup súdov a Centra právnej pomoci Žilina bol 14. augusta 2017 nútený podať ústavnému súdu ďalšiu sťažnosť proti rozhodnutiu krajského súdu vo veci preskúmania rozhodnutia Centra právnej pomoci Žilina, ktoré, ako ďalej uviedol, aj v uvedenom prípade požiadal o právnu pomoc, čo mu bolo opätovne odmietnuté. Z uvedeného dôvodu podal 18. júla 2017 krajskému súdu žalobu sp. zn. 30S 64/2017 a podľa jeho tvrdení v rozpore s ústavou, dohovorom o ľudských právach, dohovorom o právach osôb so zdravotným postihnutím a ním uvádzanými rozhodnutiami ústavného súdu a najvyššieho súdu krajský súd oslobodenie od súdnych poplatkov odmietol a konanie zastavil.

4. V petite sťažnosti sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd vyslovil, že jeho označené práva v bode 1 a záhlaví tohto rozhodnutia boli porušené uzneseniami krajského súdu, a to vydanými pod sp. zn. 30S 64/2017 z 10. októbra 2017, sp. zn. 30S 64/2017 z 5. decembra 2017 a sp. zn. 30S 64/2017 z 18. januára 2018, ktorými mu nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov a bolo zastavené konanie vo veci nepriznania nároku na právnu pomoc Centrom právnej pomoci Žilina. Zároveň žiadal, aby bola vec ústavným súdom vrátená krajskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie a tiež, aby mu bolo priznané finančné zadosťučinenie vo výške 4 000 € a náhrada trov vo výške 30 €. V závere sťažovateľ uviedol, že keďže Centrum právnej pomoci Žilina mu sústavne odmieta poskytnúť právnu pomoc, čím podľa neho porušuje jeho právo zaručené v čl. 47 ods. 2 ústavy, napriek tomu, že v minulosti mu bola za tých istých sociálnych podmienok právna pomoc týmto centrom poskytnutá, navrhuje, aby ústavný súd v zmysle svojho uznesenia č. k. III. ÚS 121/2010-15 z 23. marca 2010 prikázal Centru právnej pomoci Žilina poskytnúť mu právnu pomoc aj v tomto konaní.

II.

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

7. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. V zmysle § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ alebo jeho zástupca.

9. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom. Ústavný súd konštatuje, že o obligatórnosti splnenia tejto podmienky sťažovateľ už bol opakovane poučený (napr. sp. zn. III. ÚS 733/2016).

10. V tomto prípade ústavný súd musí skonštatovať, že doručená sťažnosť sťažovateľa napriek uvedenému poučeniu neobsahovala splnomocnenie pre advokáta na zastupovanie sťažovateľa pred ústavným súdom, teda nebola splnená jedna z podstatných zákonných požiadaviek – náležitostí návrhu, ktorú zákon o ústavnom súde vyžaduje ako podmienku pre prijatie na ďalšie konanie.

11. V zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu týkajúcej sa otázky povinného zastúpenia navrhovateľa v konaní pred ústavným súdom advokátom ústavný súd konštatuje, že od povinného zastúpenia advokátom, ktoré vyžaduje § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde, nie je možné upustiť (III. ÚS 733/2016).

12. Ústavný súd pripomína, že takéto nedostatky zákonom predpísaných náležitostí nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Nedostatok, resp. nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí návrhu účastníka konania je v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu dôvodom odmietnutia sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 59/2017).

13. Na základe uvedených skutočností, pretože sťažnosť sťažovateľa nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

14. Ústavný súd nad rámec poukazuje na to, že prijatím zákona č. 327/2005 Z. z. bolo v Slovenskej republike na sprístupnenie právnej pomoci osobám v hmotnej núdzi zriadené Centrum právnej pomoci. S účinnosťou od 1. januára 2012 sa systém sprístupňovania právnej pomoci osobám v hmotnej núdzi prostredníctvom Centra právnej pomoci vzťahuje aj na väčšinu konaní pred ústavným súdom podľa čl. 127 ústavy vrátane tohto konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. marca 2018

